

Tbk	165	165	165	165
Indon	990	990	990	990
Indone	550	550	550	550
Perser	900	880	860	870
ka Mul	2550			
	215	225	210	215
akmur	111			
do Tbk	1300	1290	1270	1270
strind	710			
Realty	190	181	181	181
ndo Tb	2150			
ar Usa	131			
at Met	690			
do Ut	83			
(Per	3925	3900	3900	3900
Tour	250			
ntert	102			
ama n	1700			
issis	104000			
rima	460			
1468.569/453.825/-14.744				

Genel Tablo

Genel Tablo

Küresel ekonomi 2008-09'da daha önce görülmemiş düzeyde bir finansal istikrarsızlık döneminden geçerken, onyıllardır karşılaşılan en büyük ekonomik durgunluk ve ticaret azalması yaşandı. Hiçbir ülke ekonomik fırtınanın etkilerinden kurtulamadı. IMF, üyelerine krizin öncelikli önem taşıyan boyutlarıyla baş etme ve yeni, güçlendirilmiş bir küresel finansal sistem oluşturma konusunda yardımcı olarak önde gelen bir rol oynadı. Üstesinden gelinmesi gereken bu hususlarla ilgilenmek için IMF çabalarını üç alanda yoğunlaştırdı: (1) üyelerinin gereksinimlerine karşılık verecek şekilde, politika tavsiyelerinde bulunma ve zamanlı finansal destek sunma; (2) finansal sistemi daha ileri bir aşamada yine krizler yaşanması olasılığına karşı koruma altına almak için, sorunların nasıl ortaya çıktığı konusunda analizler yapma ve (3) yeni uluslararası finansal mimari için gerekli yapı taşlarını hazırlama. Aynı zamanda, kriz IMF'nin iş programının bazı öğelerinin hızlandırılmasına ve kaynakların yönünün şu alanlara doğru değiştirilmesine yol açtı: gözetim önceliklerinin daha ileri bir düzeye çıkartılması, IMF'nin kredi çerçevesinin reformu, düşük gelirli ülkelerin desteklenmesi, IMF'nin kapasite oluşturma alanındaki faaliyetlerinin artırılması, kurumsal yönetiminin reformu ve kaynaklarının geliştirilmesi. IMF'nin modernize edilmesine ilişkin çalışmalar 2008 Mali Yılındaki yeniden yapılandırmayla hızlandıktan sonra 2009 Mali Yılında da sürerken¹, diğer kurumsal çalışmalar kurum içinde hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın artırılması, insan kaynakları işlevinin yeniden düzenlenmesi ve IMF'nin finansal durumunun ve başka faaliyetlerinin güvence altına alınması üzerinde odaklandı. Ayrıca, IMF'yi daha sağlam finansal temeller üzerine oturtmak için çalışıldı.

FİNANSAL PİYASALARDA KARGAŞADAN KÜRESEL EKONOMİK DARALMAYA

Küresel krizin tohumları, son yıllardaki yüksek büyüme ve düşük faiz ortamında atıldı. Söz konusu gelişmeler aşırı iyimserliğe ve risk alımına yol açtı ve piyasa disiplini, finansal düzenleme, makroekonomik politikalar ve küresel gözetim alanlarında çeşitli aksamalar oluştu. Bu dönemde küresel finansal sistem hızla genişledi ve düşük risk-yüksek getiri sunduğu varsayılan yeni araçlar yarattı. Bütün bunlar, finansal piyasa disiplininin pervasız davranışları eleyeceği ve finansal yeniliklerin riski, dar bir alanda yoğunlaştırmak yerine, yayıp azaltacağı varsayımlarına dayalı, genel kabul gören "hafif" düzenleme inancından teşvik gördü.

Bu iki varsayımın da yanlış olduğu ya da, en azından, yanlışlıklardan kaynaklandığı ortaya çıktı. Sonuç olarak da sürdürülemez dış dengesizlikler birikti; hem gelişmiş ekonomilerde hem de yükselen piyasa ekonomilerinde, özellikle konut alanında, mal varlığı fiyatı balonları oluştu; emtia fiyatlarında ciddi artışlar oldu ve hem geleneksel bankacılık sisteminin içinde, hem de dışında temel finansal sistemlerde son derece büyük bir kaldıraç (leverage) ve risk birikimi ortaya çıktı.

Krizi anlamak

İstikrarın geri gelmesini sağlamak, bu boyutlarda başka bir krizin oluşmasını önlemek ve sağlam bir küresel finansal sistem yaratmak açısından, krizin nedenlerini anlamak hayati önem taşıyor. Yaşanmış olanların incelenip değerlendirilmesi büyük olasılıkla yıllarca sürecek olsa da, IMF'nin yaptığı ilk analiz küresel ekonomik yapıda, özellikle sistem içinde önem taşıyan gelişmiş ülkelerin gözetiminde, krizden önce yeterince uyarıda bulunulmasını engelleyen eksiklikler olduğunu ve çeşitli alanlarda düzenleme eksiklikleri yaşandığını gösteriyor. Bunlar aşağıdakilerden oluşuyor:

- uzun bir düşük reel faiz oranları ve yüksek büyüme döneminin körüklediği aşırı kaldıraç düzeyleri ve riskler;
- ulusal ve uluslararası finansal düzenlemeye yaklaşımda eksiklikler;
- bölünmüş düzenleme yapıları;
- risklerin yetersiz düzeyde ifşası; ve
- kriz yönetimi ve banka feshi çerçevelerinde zayıflıklar.

Genel olarak, finansal düzenleyiciler finansal yenilik patlamasının ardında yatan risk yoğunlaşmalarını ve hatalı teşvik öğelerini görmekte yetersiz kaldılar. Ne piyasa disiplini, ne de finansal düzenleme süratle birbirini izleyen yeniliklerin yol açtığı, yıllardır birikmekte olan riski ve artan kaldıraç düzeyini dizginleyebildi.

Makroekonomik politikalara gelince, bu politikaları biçimlendirenler finansal sistemde ve konut piyasalarında sistemik risklere katkıda bulunan, büyümekte olan makroekonomik dengesizlikleri yeterince göz önüne almadılar. Politikaların koordine edilmesine ilişkin uluslararası düzeyde etkili bir işbirliğine ulaşılamadı. Bu da büyümekte olan zayıflıkları ve sınırlararası ilişkileri görememenin yarattığı riskleri pekiştirdi. Merkez bankaları, yüksek mal varlığı fiyatlarının ve artan kaldıraç düzeylerinin içerdiği riskler yerine, temelde enflasyon üzerinde odaklandılar. Finansal gözetimi yürütenler ise, gölge finansal sistemde oluşmakta olan risklerle değil, geleneksel bankacılık sistemiyle ilgilendiler.

Bunların sonucu olarak, finansal kriz 2009 Mali Yılında beklenildiğinden daha ötelere ve daha süratli yayılarak küresel üretim ve ticarete daha önce görülmemiş düzeyde bir düşüşe yol açtı. Kredi krizinin ve mal varlığı değerlerindeki büyük düşüşün etkileri bankacılık sistemlerinden hızla geçip küresel ekonomi içindeki bütün sektör ve ülkelere sıçradı; tüketici ve iş güveninin çökmesi bu etkileri daha da büyüttü.

Makroekonomik politika öncelikleri

Krizle tepki

IMF, 2009 Mali Yılı boyunca kaynaklarını üyelerinin finansmana ve politika tavsiyesine ilişkin mevcut gereksinimlerine karşılık vermeye ayırdı. Birçok ülke, 2007-8 döneminde gerçekleşen ve birçok orta ve düşük gelirli ülkeyi mali yılın erken bir döneminde ya da, yayılmakta olan finansal istikrarsızlığın yol açtığı tahribat nedeniyle, daha geç bir aşamada etkileyen, gıda ve yakıt fiyatlarındaki büyük artışlardan dolayı güç finansal ve ekonomik koşullarla karşı karşıyaydı. Finansal krizin reel ekonomiye (ticaret, üretim ve istihdam) ulaşması ve dünyanın her köşesine yayılmasıyla birlikte, IMF hem ulusal, hem de uluslararası düzeyde aşağıdaki acil politika önlemlerinin alınmasını savunmaya başladı:

- *Finansal sektör bilançolarının onarılması*, yani bankaların yeniden sermayelendirilmesi ve bilançoların temizlenmesine yönelik güçlü eylemler, kredi piyasalarının yeniden faaliyete geçmesi ve küresel ekonominin tekrar işlemeye başlaması açısından hayati önem taşıyordu. Bu yapılamadıkça, talebi geri getirme çabaları büyük olasılıkla başarısız kalacaktı.
- *Para politikası desteğinin öneminin kavranması* ve bu desteğin yurtiçi koşullara en uygun biçimde tasarlanması
- *2009 ve 2010'da ekonomik canlanmayı sağlamak için küresel düzeyde mali önlemler alınması*. IMF, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler arasında yeterli mali olanakları bulunanları bunları talebi artırmak için kullanmaya davet etti. Kriz, ekonominin kötülediği dönemlerde konjonktürel mali politika izlenmesine izin verecek mali olanakların önemini vurguladı. Çoğu ülke 2009'da canlandırma için mali önlemler aldı; şimdi bu önlemlerin 2010'da da sürdürülmesi gerekiyor.
- *Resmi uluslararası finansmanın önemli ölçüde artırılması*. Özellikle yükselmekte olan piyasalar ve düşük gelirli ülkeler üzerindeki baskıların hafifletilmesi için gerekli olan bu önlemlerle ilgili olarak Yirmiler Grubu'nun (G-20) liderleri Nisan 2009'da IMF'nin normal kapasitesini 750 milyar dolara ulaşacak şekilde üç misline çıkardı. Bunun sonucu olarak IMF'nin düşük gelirli ülkelere verilen imtiyazlı kredilere ilişkin kaynakları en az iki misline çıkarken, genel Özel Çekme Hakları (Special Drawing Rights – SDR) tahsisleriyle küresel likiditede 250 milyar dolar tutarında artış oldu.² Bu önlemler IMF'nin politika danışmanlığını yürüten Uluslararası Para ve Finans Komitesi (International Mone-

tary and Finance Committee – IMFC) tarafından onaylandı. Güven artışı sağlayan bu taahhüdün ulusal düzeyde uygulanacak eylemlerle desteklenmesi gerekiyor.

ÜLKELERE ÖZEL YARDIM

Gıda ve yakıt fiyatlarındaki büyük artışlar nedeniyle, 2009 Mali Yılı'nın ilk aylarında bazı orta ve düşük gelirli ülkeler önemli sorunlarla karşı karşıya kaldı. Bu baskıları hafifletmek için harekete geçen IMF, bir dizi düşük gelirli ülke için finansmanı Yoksulluğun Azaltılması ve Büyüme Programı (Poverty Reduction and Growth Facility - PRGF) bağlamında artırdı, Dış Kaynaklı Şoklar Programına (Exogenous Shocks Facility – ESF) erişimi kolaylaştırdı, bazı programlarda mali harcamaları artıracak ayarlamalar gerçekleştirdi ve emtia fiyatlarındaki tırmanışın düşük gelirli ve gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkilerini gözden geçirmek için kamuya açık bir seminer düzenledi. 2008 yılının ilerleyen aylarında, İcra Kurulu, sınırötesi yayılmalı ve emtia fiyatlarındaki tırmanış nedeniyle devreye sokulan mali sübvansiyonların diğer etkilerini gözden geçirdi.

Finansal krizin küresel boyutlara ulaşmasıyla birlikte IMF yıl ortasında üyelerine sunduğu yardımı artırıp, acil finansman mekanizması da dahil olmak üzere, hızlandırılmış finansal destek sunmaya başladı. İcra Kurulu, yıl içinde IMF'nin geleneksel, imtiyazlı olmayan kredi olanakları ve yeni oluşturulan Esnek Kredi Mekanizması (Flexible Credit Line – FCL) kapsamında kullanılmak üzere, 15 ülke için 65,8 milyar SDR onayladı. Kurul aynı zamanda PRGF ve ESF programları kapsamında yeni düzenlemeler onaylamaya devam etti. 2008 Mali Yılı içinde 25 ülkeye 1,1 milyar SDR ayrılmış olmasına karşılık, 30 Nisan 2009 itibarıyla 28 üye ülkenin ekonomik programları adı geçen iki program kapsamında 1,8 milyar tutarında IMF kaynakları tarafından desteklenmekteydi.

Malawi'de tütün hasadı.

IMF İÇİN DAHA GÜÇLÜ BİR ROL

Yönetici Direktör 2008 yılında, IMF'nin stratejik vizyonuna yeni bir yön vermek ve krize yönelik IMF faaliyetlerinin dinamizmini artırmak için harekete geçti. Hayati önem taşıyan başka bir hızlandırıcı güç G-20 liderlerinin Kasım 2008'de ve ardından da Nisan 2009'da ekonomik işbirliğini artırmak ve krize karşı çok uluslu bir tepkiyi harekete geçirmek için toplanmalarıyla ortaya çıktı. G-20 ülkelerinin küresel camia için gerekli makro politika tepkisini belirlemeleri ve kendilerini bu tepkiye adanmaları özellikle önemliydi. Bu politikalar IMF'nin politika tavsiyeleriyle uyumluydu. G-20 "IMF'nin krize gösterilen tepkide oynadığı önemli rolü" ve IMF'nin ve çok uluslu kalkınma bankalarının "krizin üstesinden gelmekte üstlerine düşeni yapmaları için yeterli kaynaklarının olması gerektiğini" vurguladı.

Mart 2009'a geldiğinde İcra Kurulu IMF'nin tepkisinin niteliğini, zamanlılığını ve etkililiğini önemli ölçüde iyileştirecek ve bütün üyelerin gereksinimlerine kesin karşılık verilmesini sağlayacak bir dizi büyük değişikliği onaylamış bulunuyordu. Bu durum IMF'yi ekonomik politika tartışmasının ve krize son verme çabalarının merkezine oturttu. Yine bu durum IMF'nin krizden ciddi olarak etkilenen ülkelere finansal yardımda bulunabilmesi için gerekli güce sahip olmasını mümkün kılacak kaynak artırımına ilişkin kararlar alınmasını sağladı.

IMF'nin kredi çerçevesinin reformu

Bu bağlamda İcra Kurulu IMF'nin kredi araçlarının üye ülkelerin evrim halindeki gereksinimlerine karşılık verecek şekilde modernize edilmesine ilişkin çalışmaları ilerletti. Bu çalışmalar politika tavsiyeleri, koşulsallık ve finansman şartları alanlarındaki değişiklikleri kapsadı. Mart 2009'da Kurul,

IMF'nin kredi çerçevesinin baştan aşağıya gözden geçirilmesi ve yeniden yapılandırılmasını onayladı. Bu karar IMF'nin temel görevini yerine getirmesini en iyi şekilde sağlamak üzere yapılan, başlangıcı 2008'e uzanan, çok sayıda Kurul görüşmesinin ve yoğun personel çalışmalarının sonucuydu. Onaylanan reformlara bütün kredi alanlarında IMF program koşulsallığının modernize edilmesi, çok güçlü ekonomik temelleri ve politikaları olan üyeler için yeni bir Esnek Kredi Mekanizmasının (Flexible Credit Line – FCL) devreye sokulması, IMF'nin Stand-By Düzenlemelerinin ve imtiyazlı kredi olanaklarının esnekliğinin artırılması, erişim sınırlarının hem imtiyazlı hem de imtiyazsız kaynaklar için iki katına çıkartılması, kredilere ilişkin maliyet ve vade yapılarının basitleştirilmesi ve nadiren kullanılan olanakların devreden çıkartılması dahildi. İcra Kurulu IMF'nin yeni FCL mekanizması bağlamında önlem nitelikli olarak sağlanan ilk düzenlemeyi 2009 Mali Yılında Meksika için (31,5 milyar SDR) onayladı. 2010 Mali Yılı'nın ilk aşamasında ise FCL bağlamında önlem nitelikli olarak Polonya'ya (13,7 milyar SDR) ve Kolombiya'ya (7 milyar SDR) kaynak ayırıldı.

Önlem nitelikli krediler de dahil olmak üzere kredi araçlarının zenginleştirilmesi ve koşulsallık çerçevesinin, IMF kaynaklarının kullanılmasına ilişkin koşulların üyelerin politikalarının ve ekonomik temellerinin güçlü yanlarına tamı tamına uymasını sağlayacak şekilde değiştirilmesi yoluyla, bu reformlar üyeleri IMF'ye erken bir aşamada başvurmaya teşvik etme, ve böylelikle kriz olasılığını azaltma veya krizlerin maliyetini düşürme, amacını gütmektedir. IMF'nin kaynaklarındaki kayda değer artışla birlikte bu reformlar IMF'nin, üyelerinin yalnız mevcut krizle değil, gelecekteki krizlerle de baş edebilmesine yardım etmek için güçlü bir şekilde tepki gösterebilmesini sağlayacak bir platform oluşturuyor.

Çin'in Kiangsi eyaletinin başkenti Nançang'da iş pazarında bekleyenler.

Küresel ekonomik ve finansal sistemin doğru temellere oturtulması

IMF aynı zamanda çabalarını krizin kaynaklarını, kapsamını ve sonuçlarını anlamaya ve diğer uluslararası finansal kurumlar, özellikle Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board – FSB) ile arasındaki işbirliğini güçlendirmeye yöneltti.³ IMF İcra Kurulu, 2009 yılı başında, personelin Uluslararası Para ve Finans Komitesi'nin (International Monetary and Finance Committee – IMFC) isteği üzerine hazırladığı, krizden çıkarılan ilk derslere ilişkin raporu tartıştı. Direktörler bu tartışmanın bir ön çalışma niteliğinde olduğunu ve IMF'nin görevi nedeniyle krizin analizini yapma ve küresel finansal istikrarın ve ekonomik büyümenin yeniden sağlanması için hem ulusal hem de uluslararası düzeydeki diğer oyuncularla yakın işbirliği içinde çalışma konusunda bütünüyle kendine özgü bir sorumluluğu bulunduğunu vurguladılar.

Krizde katkısı olduğu saptanan eksikliklerin (yukarıya bakınız) hangilerinin daha önemli olduğuna ilişkin çeşitli görüşleri göz önüne alan Kurul, politikaları biçimlendirenler için yüksek hedefler içeren bir gündemi ve eşgüdümlü hareket etmeyi beraberinde getiren kapsamlı çarelerin hayata geçirilmesi gerektiğine karar verdi. Kısmen bu gözden geçirmenin sonucu olarak, IMF gelecekteki krizlerin önlenmesine yardımcı olacak dört alan belirledi: daha iyi düzenleme, daha iyi gözetim, daha iyi finansman düzenlemeleri ve daha iyi uluslararası işbirliği. Bu alanlarda kilit ama değişik rollere sahip olan IMF, 2009 Mali Yılında bunlarla ilgilenmek ve uygun durumlarda çözümlere katkıda bulunmak için çalışmalara başladı:

- Finansal düzenleme ve denetimin iyileştirilmesi ve düzenleme sınırlarının bütün ekonomiyi kapsayan ve sınırötesine geçen

riskleri içine alacak şekilde genişletilmesi. IMF, bu alanda öncülük etmemekle birlikte, gerekliliği konusunda görüş birliğine varılan öğelerin uygulanmasını gözetim süreci içinde izleyebilir. Denetimin sınırları, ya da, başka bir deyişle, kapsamı, ulusal ekonomiler ve dış piyasalar için risk içeren bütün faaliyetleri içerecek hale getirilmelidir. Piyasa disiplini güçlendirilmelidir. Kredi derecelendirme kurumlarındaki çıkar çatışmalarını azaltmak ve yatırımcıların gerekli özenle davranma düzeyini artırmak için girişimler başlatılmıştır. Son olarak, merkez bankaları sisteme likidite sağlamaya ilişkin çerçevelerini gözden geçirmelidir. Kilit finansal piyasaların altyapısı da iyileştirilmelidir.

- Üyelerin ve değişmekte olan piyasaların evrim halindeki gereksinimlerine duyarlı finansman düzenlemeleri. IMF kredilerinin her ülkenin içinde bulunduğu koşullara daha iyi uyacak ve ülkeleri erken bir aşamada IMF'ye başvurmaya teşvik edecek biçimde uyarlanmasına devam edilmelidir.
- Sistem riskleri üzerinde odaklanan, sınırötesi yayılmaları dikkate alan ve makroekonomik analizle finansal sektör analizini daha çok bütünleştirmeyi hedef alan, daha iyi iki taraflı gözetim.
- Daha iyi uluslararası işbirliği ve çok uluslu gözetim. IMF için, yönetim reformu, yükselen piyasalara ve düşük gelirli ülkelere daha büyük bir sahiplik duygusu vermek ve politika alanında küresel işbirliğini teşvik etmek için gerçekleştirilmesi gereken reformun hayati önem taşıyan bir ögesidir. IMF'ye bütünü temsil eden bir sesle konuşma yeteneğinin kazandırılması, kurumsal yasallığını ve inandırıcılığını artırarak görevini daha etkili bir şekilde yerine getirmesine yardımcı olacaktır.

GÖZETİM ÖNCELİKLERİNİN DAHA İLERİ BİR DÜZEYE ÇIKARTILMASI

IMF'nin uluslararası finansal sistemi denetlemesi ve üye ülkelerin ekonomik ve finansal politikalarını izlemesi, yani kendi kullandığı deyimle "gözetim", temel görevlerinden biridir. Küresel krizin gündeme getirdiği hususlara tepki olarak İcra Kurulu 2009 Mali Yılında IMF'nin gözetim faaliyetlerinin yeterli ve etkili olmasını sağlamaya yönelik çabalarını yoğunlaştırdı. IMF'nin Ekim 2008'de tamamlanan Üç Yılda Bir Gerçekleştirilen Gözetim Gözden Geçirmesi bağlamında Kurul ilk kez bir Gözetim Öncelikleri Beyanı yayınlamaya 2011 yılı sonuna kadarki dönemde IMF'nin gözetim faaliyetlerine ilişkin olarak dört ekonomik öncelikle dört işlemsel öncelik belirledi. Gözden geçirmenin sonunda yapılan görüşmede Direktörler IMF'nin önümüzdeki birkaç yıl içinde gerçekleştireceği gözetimde dört alana öncelik verilmesi gerektiği konusunda görüş birliğine vardı. Bu alanlar risk değerlendirmesi, makro-finans bağlantıları, çok uluslu perspektif, ve dış istikrar ve döviz kuru değerlendirmelerinden oluşmaktadır. Kurul, saptanan önceliklerle ilgili çalışmalarını sürdürerek, finansal sektöre ilişkin hususların gözetime dahil edilmesi için üstesinden gelinmesi gereken sorunlar konusunda bir seminer düzenledi. Bu arada IMF başka kuruluşlarla daha yakın işbirliği planlarında da ilerleme kaydetti. Bu bağlamda, Finansal İstikrar Kuruluyula birlikte bir erken uyarı tatbikatı düzenlendi. Küresel krizin bir kez daha ortaya koyduğu, veri saydamlığını artırma girişimlerini destekleyip güçlendirme gerekliliğine karşılık olarak IMF, ekonomik ve finansal veri gereksinimlerine krizin ışığında, işbirliğine dayalı ve küresel bir açıdan yaklaşılmasını teşvik eden kurumlararası bir grup kurdu ve başkanlığını üstlendi. Bu grubun ilk iş olarak oluşturduğu Ana Küresel Göstergeler (Principal Global Indicators) web sitesi

G-20 ekonomilerine ilişkin finans, hükümet, dış ve reel sektör bağlamı veriler sunmaktadır. Son olarak, IMF'nin mevcut bölgesel, iki taraflı ve çok uluslu gözetim faaliyetleri, IMF'nin Madde IV danışma sürecinin etkililiğini artırmaya yönelik çabalar da dahil olmak üzere, yıl içinde devam etti.

IMF'İN MODERNİZE EDİLMESİ

Üyelerin krizin etkileriyle baş etmelerine yardımcı olmak ve küresel finansal sistemi tekrar istikrara kavuşturmaya yönelik çabalara öncülük etmek için yapılanların yıl içindeki çalışmaların en büyük bölümünü oluşturmasına karşın, IMF, 2008 Mali Yılında yoğunlaşan çağdaştırma gayretlerini sürdürmesi gerektiğini de unutmadı. Söz konusu mali yıl sırasında temel bir husus olarak görülen IMF'nin yönetimi, 2009 Mali Yılında da gündemin önemli maddelerinden biri olmaya devam etti. IMF üyeleri, Yönetim Kurulu'nun 2008 Mali Yılı sonunda onayladığı kota ve söz sahibi olma derecesi reformunu gerçekleştirme sürecini başlattılar. İcra Kurulu IMF'nin yönetimi hakkında Bağımsız Değerlendirme Dairesi (Independent Evaluation Office – IEO) tarafından hazırlanan rapora dair IMF eylemlerini belirleyip bütünleştirecek bir çalışma grubu oluşturdu ve IMF yönetimi, IMF yönetiminin reformu konusunda önerilerde bulunmak üzere, önde gelen kimselerden oluşan özel bir komite atadı. Uluslararası Para ve Finans Komitesi (International Monetary and Finance Committee – IMFC) Nisan 2009'da, yükselen piyasa ülkeleriyle gelişmekte olan ülkelerin IMF içinde daha fazla söz sahibi olması için IMF kotalarının gözden geçirilmesinin hızlandırılmasını istedi. IMF personeli sivil toplum kuruluşlarının ve diğer paydaşların reform sürecine katılmalarının sağlanması için tam kapsamlı bir plan geliştirdi.

Son yıllarda vurgulanmakta olan IMF'nin düşük gelirli ülkeler (low-income countries – LIC) üzerinde daha yoğun bir şekilde odaklanması ve bu ülkelerle daha fazla ilgilenmesi konusu, 2009 Mali Yılında özellikle acil bir nitelik kazandı. Buna önce 2008'in ilk yarısındaki gıda ve yakıt fiyat artışlarının özellikle gelişmekte olan ülkeler için risk oluşturması, ardından da, fiyatlar yatışıp söz konusu ülkeler kendilerini toplama sürecine yeni girmişken, gelişmiş ülkelerde başlayan ama zamanla, düşük gelirli ülkeler de dahil olmak üzere, dünyanın geri kalan kesimlerine yayılan küresel finansal piyasa istikrarsızlığının etkilerinin duyulmaya başlaması (krizin üçüncü dalgası) neden oldu. İcra Kurulu yıl içinde IMF'nin düşük gelirli ülkelerdeki çalışmalarını gözden geçirerek bu çalışmalar için bir misyon beyanı oluşturdu ve imtiyazlı kredi araçlarının düşük gelirli ülkelerin krizin seyri içinde değişen ihtiyaçlarına tamı tamına karşılık verebilmesi için önerilen reformları görüştü.

IMF'nin kapasite oluşturma, yani teknik ve diğer becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak için üye ülkelere eğitim ve teknik yardım sunma faaliyetlerinin daha iyi hedeflendirilmesine ve hem en yüksek düzeyde verim alınıp hem de IMF'nin kaynaklarının mümkün olan en etkili şekilde kullanılmasının sağlanmasına yönelik çabalar birkaç yıldır sürmektedir. Yıl içinde IMF'nin eğitim programını da, teknik yardım faaliyetlerini de gözden geçiren İcra Kurulu eğitimin tek merkezden yönetilmesinin bırakılıp bölgesel eğitim ve teknik yardım olanaklarının daha çok kullanılmasını, hem daha fazla maliyet etkinliği içereceği, hem de esnekliğin artması için şart olduğu gerekçesiyle desteklerken, IMF'nin 2008 Mali Yılındaki yeniden odaklanma çalışmasının bir parçası olarak başlatılan, teknik yardım sunumuna ilişkin geniş çaplı reformlara da destek verdi. Kurul aynı zamanda IMF'nin kapasite oluşturma hizmetlerine karşılık olarak üyelere kademeli ücretler alınmasını onayladı ve, IMF kapasite oluşturma faaliyetleri için mali kaynak bulmak amacıyla yeni çabalar başlattı ve Afrika, Orta Asya ve Orta Amerika'da yeni teknik yardım merkezleri açmayı planladığını duyurdu.

FİNANSAL DURUM, ÖRGÜTLENME VE HESAP VERME SORUMLULUĞU

Yeniden yapılandırmaya ilişkin olarak 2008 Mali Yılında başlatılan geniş çaplı reformlar 2009 Mali Yılında IMF'yi daha hafiflemiş ve daha iyi odaklanmış bir kurum haline getirdi. IMF'nin finansmanı alanında, İcra Kurulu'nun kararlaştırdığı ve mali yılın erken bir aşamasında Yönetim Kurulu'nun onayladığı yeni gelir modeli IMF'nin gelir kaynaklarının çeşitlenmesi sürecini başlattı. Bu çeşitlenme temelde IMF'nin yatırım yetkisinin artırılmasıyla gerçekleşecek. IMF'yi daha sağlam ve sürdürülebilir bir finansal temel üzerine oturtmak için 2008 Mali Yılında değiştirilen gelir ve masraf çerçevesini uygulamaya koymaya yönelik çabalar 2009 Mali Yılında da sürdü. Büyük bölümü 2008 Mali Yılındaki yeniden odaklanma çalışmalarından kaynaklanan tasarrufların beklendiğinden büyük olması 2009 Mali Yılı idari bütçesinin önemli ölçüde altında kalmasını sağladı ve İcra Kurulu bütçe fazlalığının 2010 Mali Yılına aktarılmasını onayladı.

Bir yandan 2008 Mali Yılında başlatılan yeniden yapılandırmanın sonucu olarak personel sayısının düşmesi, bir yandan da küresel kriz nedeniyle personelden beklenenlerin artmasıyla, IMF'nin insan kaynakları faaliyetleri 2009 Mali Yılında yeni bir sınamayla karşı karşıya kaldı. Mali yıl, yeni personel alımının dondurulmasıyla başladı, ancak yeniden yapılandırma sırasında hedef alınandan daha fazla personelin işten ayrılması bütçede, düşürülen yeni personel sınırlarına rağmen, daha fazla sürekli personel alabilecek kapasite bıraktı ve, bu nedenle, ikinci yarıda personel bulma çabaları yoğunlaştı. Bu durum personel arasındaki beceri karışımının küresel kriz nedeniyle personelden beklenenlerin değişmesiyle baş edebilecek şekilde güncellenmesini de mümkün kıldı. Yeni personel işe almaya yönelik çabaların aynı zamanda IMF içindeki çeşitliliğin artırılmasına da katkısı oldu. Söz konusu çeşitlilik 2009 Mali Yılında özellikle cinsiyetler arasındaki denge ve yeterince temsil edilmeyen bölgelerin temsil edilmesi açısından iyileşme gösterdi. Evrim halindeki iş gereksinimlerine karşılık verecek esneklikte bir insan kaynakları çerçevesini koruma konusundaki sürekli çabalarının bir parçası olarak IMF, insan kaynakları süreçlerini pürüzsüz hale getirmek ve politikaları basitleştirmek için tasarlanmış olan insan sermayesi yönetimi programını uygulamaya koydu ve mali yıl sona ererken ardıllık yönetimine ve liderlik gelişimine daha sistematik bir yaklaşımı devreye soktu.

IMF'nin 2009 Mali Yılındaki faaliyetleri daha önceki yıllarda başlatılan çalışmaları temel alıp daha fazla hesap verme sorumluluğu, açıklık ve saydamlık yönündeki eğilimi sürdürdü. Bağımsız Değerlendirme Dairesinin (Independent Evaluation Office – IEO) IMF yönetimine ilişkin incelemesinde bu konuda bir açık bulunduğunu belirtmiş olması nedeniyle, İcra Kurulu, IMF yönetimi için hesap verme sorumluluğu çerçevesini devreye soktu. Bu alanda başarımlar ölçütlerini ve değerlendirme yöntemlerini belirlemek ve değerlendirmeleri teşviklere bağlamak için çalışmalar başlatıldı. Haziran 2008'de devreye sokulan Dürüstlük Hattı personelin ve başkalarının, dilerlerse kendilerini tanıtmadan, dilerlerse de tanıtarak, personel tarafından işlenen usulsüzlükleri bildirmesini mümkün kılmakta, bu usulsüzlükler daha sonra Etik Dairesi tarafından araştırılmaktadır. İcra Kurulu'nun onayıyla bu arama hattı kısa bir süre sonra IMF Baskanı ve İcra Direktörlerini de (ama başka bir takip mekanizmasıyla) kapsayacak şekilde genişletildi. IEO, IMF'nin politikalarının ve faaliyetlerinin bağımsız ve nesnel değerlendirmelerini yapma misyonunu sürdürdü. IEO'nun IMF yönetimi konusundaki değerlendirmesi ve IMF yönetiminin IEO'nun IMF destekli programlarda yapısal koşullarlık konusundaki değerlendirmesine yanıt olarak oluşturduğu uygulama planı çevresinde yıl içinde gerçekleştirilen İcra Kurulu görüşmelerine ek olarak, IEO 2009 Mali Yılı sonunda IMF'nin uluslararası ticaret politikalarıyla ilgili hususların biçimlendirilmesine katılması konusunda bir değerlendirme yayınladı. Risk değerlendirmesini ve yönetimini güçlendirmeye ilişkin süregelen çabalarının bir parçası olarak, İcra Kurulu, IMF'nin küçültülmesi ve yeniden yapılandırılmasına ilişkin geçiş dönemi riskleri konusunda bilgilendirildi ve risk yönetimi konusundaki bir danışma raporunu gözden geçirdi. Son olarak, IMF'nin saydamlık politikasının uygulanmasına ilişkin 2009 yılı raporu, çeşitli kategorilerde belgelerin yayınlanma sıklığı da dahil olmak üzere, bir dizi kurumsal saydamlık ölçüsü bakımından iyileşmeler gerçekleşmiş olduğunu belirtti.